

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Ecologische inventarisatie Meester Croneweg 3, Oudemolen

projectnummer: 247.78.50.00.00

Onderwerp: Ecologische Meester Croneweg 3, Oudemolen

Datum: 23-09-2019

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer is voornemens om op het erf van Meester Croneweg 3 te Oudemolen drie woningen te bouwen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is.

Naast het raadplegen van bronnen is het projectgebied ten behoeve van de inventarisatie op 9 september 2019 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: half bewolkt, circa 18°C, droog en weinig wind.

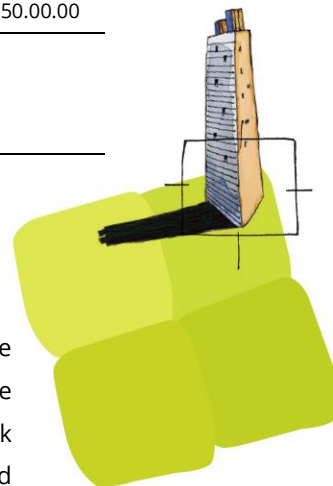
PROJECTGEBIED

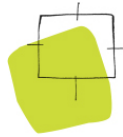
Het projectgebied is gelegen in het gehucht Oudemolen en bestaat uit een boerderijwoning, een schuur met aanpalende woonruimte en twee schuren met omliggend land (figuur 1).

De woonboerderij (1) is opgetrokken uit steen en heeft grotendeels een rieten dak. Een van de schuren (2) bestaat uit een stenen muur met golfplatendak, een andere schuur (3) is compleet opgetrokken van staal/golfplaten. De schuur met woonruimte is opgetrokken uit houten betimmering met een golfplatendak (4).

Rondom de woonboerderij is tuinbeplanting aanwezig. Rondom de schuren ligt verharding. Ten westen en noorden van het erf ligt braakliggend (gras)land, waarop ook op diverse plaatsen opgaande beplanting staat. De noord, oost- en westzijde van het projectgebied worden begrensd door houtsingels. Aan de zuidzijde ligt de Meester Croneweg met laanbomen.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

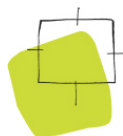

In het projectbied ligt naast schuur 3 een kleine greppel die ten tijde van het veldbezoek grotendeels droogstond. Ook is er een begroeide laagte aanwezig in de noordwestelijke hoek van het weiland, waar naar alle waarschijnlijkheid geen water in blijft staan.

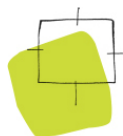
De ontwikkelingen bestaan uit de bouw van een hoofdgebouw met twee schuurwoningen en een derde woning op het erf aan de zuidzijde van het projectgebied. Hiervoor zal de huidige bebouwing worden verwijderd en grond vergraven. Het weiland en de houtsingels blijven behouden. De in het verleden aanwezige houtwallen in het projectgebied worden hersteld.

Figuur 1. Plangebied. Genummerd de diverse gebouwen.
Bron kaartondergrond: Google maps

Impressie van het projectgebied (9 september 2019) met de woonboerderij (foto 1 en 2) de houten schuur (foto 3), de stalen loods (foto 4) en het grasland (5 en 6)

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Deze betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatstgenoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

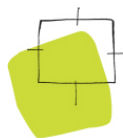
Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 11-09-2019 11:49:41) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het projectgebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het gaat voornamelijk om vogels met jaar- rond beschermde nesten, zoogdieren, amfibieën, reptielen en dagvlinders.

De opgaande tuinbeplanting bestaat onder andere uit conifeer, laurierkers en hulst. Het weiland bestaat uit grasland en ruigte met grassoorten, zoals Engels raaigras en gestreepte witbol en plantensoorten als Jakobskruid, Canadese fijnstraal, paardenbloem, veenwortel, grote brandnetel, ridderszuring, haagwinde en hondsdrif en wat opslag van onder meer enkele esdoorns. De houtwal bestaat uit onder andere uit zomereik, hazelaar, Amerikaanse vogelkers, wilgen en bramen.

De aangetroffen soorten duiden op voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden. Uit de omgeving is de roggelelie bekend (Quickscanhulp.nl). Gezien het ontbreken van geschikt biotoop wordt deze soort niet in het projectgebied verwacht. Andere beschermde plantensoorten zijn tijdens het

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het projectgebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het projectgebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt.

veldbezoek ook niet aangetroffen en zijn ook niet te verwachten gezien de inrichting en voedselrijkdom van het projectgebied.

De woonboerderij en schuren zijn van buiten en binnen geïnspecteerd.

In de woonboerderij zijn meerdere openingen aangetroffen die kunnen leiden tot vleermuisverblijfplaatsen (waaronder van laatvlieger), onder andere bij de overgang van houten boeiboorden naar de stenen muur. Op de deel van de boerderij zijn vlindervleugels aangetroffen, wat erop kan duiden dat gewone grootoorvleermuizen verblijfplaatsen hebben in de nok van de deel.

Ook in de drie schuren zijn openingen aangetroffen. Schuur 3 is echter niet geschikt doordat het dak niet geïsoleerd is en kapot. Hierdoor is er geen schikt (micro)klimaat aanwezig. In de andere schuren zijn wel geschikte openingen aangetroffen, met name bij de houten schuur tussen de betimmering en bij schuur 2 bij de aangebouwde delen aan de westzijde.

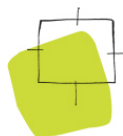
In de bomen in het projectgebied zijn geen holtes of scheuren aangetroffen die kunnen leiden tot vleermuisverblijfplaatsen. Het projectgebied vormt mogelijk onderdeel van het foerageergebied van vleermuizen, zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. (Quickscanhulp.nl).

De opgaande begroeiing langs de noordelijke en oostelijke rand van projectgebied vormt onderdeel van een doorgaande structuur, waardoor deze houtsingels onderdeel kunnen zijn van een belangrijke vliegroute van vleermuizen.

In de bomen in het projectgebied zijn geen nesten of sporen, zoals braakballen en uitwerpselen, aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten. In de schuren en de deel van de woonboerderij is gezocht naar sporen van uilen. Er zijn geen sporen aangetroffen van uilen, zoals kerkuil, die uit de omgeving bekend is (Quickscanhulp.nl). Wel biedt het rieten dak van de woonboerderij mogelijk toegang tot nesten van huismus. Mogelijk vormt het projectgebied ook een klein onderdeel van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten zoals huismus en sperwer.

In het projectgebied kan een aantal algemene vogelsoorten tot broeden komen, zoals merel, vink en heggemus. Nesten van deze soorten zijn niet jaarrond beschermd.

Het projectgebied biedt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals egel, huisspitsmuis en veldmuis. Voor de te verwachten algemene soorten geldt in de provincie Drenthe een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Uit de directe omgeving van het projectgebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde boommarter, eekhoorn, steenmarter, das en grote bosmuis bekend (Quickscanhulp.nl). De bomen in het projectgebied zijn vanwege de geringe omvang ongeschikt als vaste verblijfplaats voor boommarter en eekhoorn. Beide soorten worden in de bossen in de nabije omgeving verwacht, deze soorten zullen het

projectgebied hooguit incidenteel doorkruisen. Uitwerpselen of andere aanwijzingen, zoals prooiroesten, die duiden op het voorkomen van steenmarter in het projectgebied zijn niet aangetroffen. Steenmarter is hooguit incidenteel foeragerend in het projectgebied te verwachten. In het weiland zijn graafsporen aangetroffen die van das zouden kunnen zijn (waarschijnlijke dassenputjes). Ook lopen er enkele wissels richting de noordelijke houtsingel. De houtige randen en houtwallen in het plangebied kunnen deel uitmaken van het leefgebied van de grote bosmuis.

Het projectgebied biedt geschikt leefgebied voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad. Niet-vrijgestelde amfibieënsoorten bekend uit de directe omgeving van het projectgebied zijn de alpenwatersalamander, heikikker, kamsalamander en poelkikker (Quicksanhulp.nl). De houtwallen aan de randen van het projectgebied en de opgeslagen materialen (steenhopen) bieden overwinteringshabitat voor alpenwatersalamander en kamsalamander. Voor heikikker en poelkikker ontbreekt geschikt habitat.

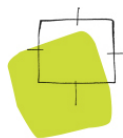
Uit de omgeving zijn de niet-vrijgestelde reptielensoorten ringslang en hazelworm aanwezig. Deze kunnen voorkomen in de houtwallen en in het beekdal en zouden in het plangebied kunnen overwinteren op plekken met opgeslagen materialen (steenhopen, houtstapels). Voor adder ontbreekt geschikt leefgebied.

Geschikt leefgebied voor beschermde soorten uit de soortgroepen ongewervelden is gezien de inrichting niet aanwezig in het projectgebied. De uit de omgeving bekende beekrombout, gevlekte witsnuitlibel, zilveren maan, grote weerschijnvlinder en kommavvlinder stellen hoge eisen aan het leefgebied en worden vooral aangetroffen in natuurgebieden, zoals het Drentsche Aa-gebied, aan de overkant van de weg.

TOETSING

Bij de sloop van de bebouwing kan niet worden uitgesloten dat verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan. Om hierover zekerheid te krijgen, moet aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in de woonboerderij en de houten schuur worden uitgevoerd. Aan de hand van dit aanvullende onderzoek kan worden bepaald of een ontheffing van de Wnb moet worden aangevraagd.

Het kan niet worden uitgesloten dat nesten van huismus zich onder of in rieten dak van de woonboerderij bevinden. Nesten van huismus zijn jaarrond beschermd, ook als deze tijdelijk niet in gebruik zijn. Nader onderzoek is nodig om vast te stellen of huismusnesten in de woonboerderij aanwezig zijn. Op basis van het nader onderzoek kan worden bepaald of negatieve effecten deze soort optreedt en of een ontheffing van de Wnb moet worden aangevraagd.

Het projectgebied zal niet ongeschikt worden als foerageergebied voor vleermuizen en vogels met jaarrond beschermde nesten. Zo blijft het weiland en de opgaande beplanting behouden en wordt de structuurrijkdom zelfs versterkt door de aanleg van een nieuwe houtwal. Negatieve effecten op vleermuizen en vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied kunnen dan ook worden uitgesloten.

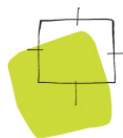
De ontwikkelingen hebben geen betrekking op de vliegroutes van vleermuizen, waardoor deze kunnen worden uitgesloten. Wel dient lichtuitstraling op de houtsingels vermeden te worden.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van meer algemeen voorkomende vogels worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Met de uitvoering van de plannen zal geen foerageergebied van das of leefgebied van de grote bosmuis verloren gaan. Er wordt alleen bebouwing gesloopt. Verder wordt de in het verleden in het project gebied aanwezige houtsingel hersteld, waardoor het leefgebied voor bijvoorbeeld de grote bosmuis hoogwaardiger zal worden. Steenmarter, eekhoorn en boomarter kunnen blijven foerageren in het project gebied.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Drenthe. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Het is niet helemaal uitgesloten dat enkele individuen van hazelworm en ringslang aanwezig zijn onder opgeslagen materialen. De meest geschikte habitats voor deze soorten worden echter gevormd door de opgaande beplanting in en om het plangebied (hazelworm) en door het Drentsche Aa-gebied (ringslang). Voor beide soorten blijft tijdens de aanlegfase en in de gebruiksfase ruim voldoende schuilgelegenheid over buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Bij het verwijderen en opruimen van opgeslagen materialen in de winter, als reptielen immobiel zijn, kan echter wel een negatief effect op deze soorten optreden. Dit kan worden voorkomen door de opgeslagen materialen buiten de kwetsbare overwinteringsperiode van deze soorten te verwijderen (begin april – eind september).

Dan zal een eventueel aanwezig individu uitwijken naar schuilplaatsen buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Voor de soortgroepen planten en ongewervelden kunnen negatieve effecten op in het kader van de Wnb beschermde soorten worden uitgesloten doordat het projectgebied geen geschikt biotoop vormt voor deze soorten.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig projectgebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

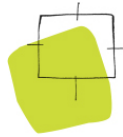
Het Natuurnetwerk Nederland (NNN - voormalig Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Drenthe uitgewerkt in de Omgevingsvisie Drenthe en de bijbehorende Provinciale Omgevingsverordening Drenthe. Het NNN in Drenthe kent geen externe werking.

INVENTARISATIE

Het in het kader van de Wnb beschermde Drentsche Aa-gebied grenst aan het projectgebied. Dit 2000-gebied ligt tegenover het projectgebied, ten zuiden van de Meester Croneweg. Het meest nabijgelegen in het kader van het NNN beschermd gebied valt samen met de begrenzing van het Drentsche Aa-gebied.

TOETSING

Ondanks dat het projectgebied grenst aan het N2000-gebied Drentsche Aa-gebied, zijn veel potentiële effecten op het Natura 2000-gebied gezien de aard van de ontwikkeling op voorhand uit te sluiten.

Potentiele verstoringsfactoren die wel op kunnen treden bij de ontwikkeling zijn verstoring door licht, trilling of geluid. De hiervoor zeer gevoelige soorten in dit gebied zijn de vissensoorten grote modderkruiper en kleine modderkruiper. Doordat bij uitvoering van het project geen werkzaamheden plaatsvinden in voor deze soorten geschikte watergangen binnen het Natura 2000-gebied of in de nabijheid daarvan, zijn geen negatieve effecten op grote en kleine modderkruiper te verwachten.

Over deze korte afstand kan echter in potentie wel sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Daarom dient een AERIUS-berekening te worden gemaakt waaruit blijkt of tijdens de aanleg- en gebruiksfase al dan niet sprake is van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/ja in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden.

Gezien de afstand tot NNN en de aard van het plan zijn geen negatieve effecten te verwachten op het NNN. Deze inventarisatie is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van de ontwikkeling een nog onvoldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat aanvullend onderzoek naar vleermuizen (waaronder laatvlieger) en huismus in het kader van de Wnb noodzakelijk is. Aan de hand van het nader onderzoek kan bepaald worden of het aanvragen van een ontheffing van de Wnb nodig is. Daarnaast dient bij uitvoering van het plan rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels en de kwetsbare overwinteringsperiode van hazelworm en ringslang.

Een nadere analyse in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. De ontwikkeling is op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe.

Een AERIUS-berekening moet uitwijzen of er negatieve effecten in het kader van de Wnb beschermde gebieden zullen optreden. Op basis daarvan kan worden bepaald of vervolgstappen nodig zijn, zoals het aanvragen van een vergunning van de Wnb.